

četvrti dan učenja i igračkih vježbi, da je djevojčica učila novi pojam "šljunak". Učili su i razliku između životinja i ljudi, a učili su i razliku između životinja i biljaka. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune.

Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune. Šljunak je bio učinjen od životinjske vune, a životinjska vuna je bila učinjena od životinjske vune.

Djevojčica Gabrijela C. (3 g.), DV "Savica"

KreA(k)tivnost

Marica Milčec

Sva su djeca kreativna! Razlikuje se samo temperament kreatora te vrsta i oblik kreacije. Uloga odgojitelja pri tome je sasvim praktična - brine se za materijale i ne uvjete, a najčešće se ipak svodi na to da kreatora zaštiti od njegove vlastite kreacije, odnosno od opasnosti koju iz te kreacije mogu proizlaziti. Naravno, spretan će odgojitelj znati kako kreativca dodatno poticati ne bi li dobra kreacija i inovacija bila na korist čo-večanstvu i šire.

Po naravi i temperamentu razlikujemo više vrsta kreativaca.

Samozatajni će kreativci već od najranije dobiti svoje kreacije pripisivati drugima. To su vam oni koji svojim kreativnim sposobnostima i stvaralačkim naporom uspiju oko sebe načiniti pravi kreativni nered, ali će tvrditi da djelo nije njihovo te će zasluge i sve ono što uz njih ide, kao na primjer pospremanje, pripisati svima drugima samo ne sebi. Među samozatajnima svakako bih smjestila Tomislava koji se, ma zamislite samo tok svijesti inovatorskoga duha, došjetio da meso iz objeda ne bacá pod stol (to je tako "isfurano", a svi čine), već ga je uredno pospremio da džepove i nosio kući. Naprosto genijalno, morate priznati.

dnevnik jedne odgajateljice

Nadalje, kreatori-inovatori proširuju vidike na svim područjima te stoga ne priznaju granice ustaljenih normi i dostignuća na područjima gdje je ljudski duh već postigao maksimum. Oni nikada nisu dovoljno visoko i zato se stalno penju. Primjer takvog duha je Ana koja se, da bi dalje i bolje vidjela, popela na ormar. Odante je mogla bolje gledati. Djecu i odgajitelj Dražesna je Ana sada u školi i vjerujem da se i tamo ponose njezinim slobodnim i nesputanim duhom, a o hraposti da i ne govorim. Grijeh bi bio ne spomenuti grupu djece koja je smisiliša kako se penjati na dva susjedna stabla odjednom i to s obje ruke i noge. Uvijet je da razmak među stablima ne premašuje djete-tov raskorak. Odgajitelj pritom samo mora paziti kako se kreativci ne bi strmoglavili u dubinu. Jer to se uvijek može dogoditi kad se penju u visinu. Zato je bolje, tvrde neki, na dječjem igralištu ne imati nikakvih prikladnih sredstava za razvijanje penjačkih i inih vještina. To pokreće dječju maštu i rezultati mogu biti zadivljujući. O štednji društvenih sredstava da i ne govorim!

Tu je i grupa *modnih* kreativaca, kojima je glavna preokupacija i glavni predmet interesa i akcije izražavanje na području odjevanja. To su oni koji odjevu svačeve naopćke ne bi li sutra bila na pravu stranu, a tim odjevnim stilom uvijek je moguće i prikriti što je bilo za ručak. Priznat ćete, vrlo domišljato, a može postati i modni trend. Modni diktatori ove kreativice nikako ne mogu svesti pod svoje. Oni su svoji i tu sve prestaje. I počinje. Prepoznat ćete ih po sveže ošišanim frizurama koje kreiraju sami ili uz pomoć, ako ne kreativnjeg, a ono svakako poduzetnijeg bra-ta, sestre ili prijatelja.

Kreativni *gurmani* su posebna vrsta. Oni kuhaju sve čega se mogu dočepati. Tako ćete u kuhaniji otkriti plastelin u obliku njoka, palačinki, knedli i savijača u koje će uredno biti umotani elementi slagalice koje ste baš ovih dana tražili. Pokušat će na sve načine provercati vodu tamo gdje joj nije mjesto. Koristit će pritom sva raspoloživa sredstva, uključujući i nošenje u ustima. Izdat će ih naduti obrašćici. Usput će se dosjetiti da je vrlo zabavno vodu ispuštiti nekome za vrat. Doista domišljato, zar ne?

Smisliti novu namjenu poznatim stvarima specijalnost je gurmanskih inovatora i njihova je kreativnost nedvojben-

na. Uzeti čačkalice sa stola u restoranu dok ostatak obitelji nevinovo uživa u nedjeljnju ručku i nije nešto posebno, ali upotrijebiti ih tako da bočkaš prijatelje vrlo je zabavno, jedino što teško shvaćaš zašto se izbočani ne zabavljaju. Takvi su inovatori na visokoj cijeni u vrtićima. Osobito kod odgojitelja.

Poznata je stvar da je kruh namijenjen jelu, čak je i vrlo dobar za to, ali, ljudi moži, što sve od njega može nastati u rukama pravog kreativca! Kuglice za gađanje, automobili za prevoženje mesa u susjedov tanjur, pištolji, mitraljezi, naočale, zdjelice, medek... Najsajnije od svega je to što su kreativice hranjive. Jedino je šteta što ne mogu poslužiti budućim potkoljenjima jer na kraju uvijek budu pojedene! Neke od njih završe i u napoju. Prava šteta i odraz nerazumijevanja odraslih za stvaralaštvo malih.

Kreativci u vrtiću su oblubljena vrsta i najveća im je vrlina što su potpuno nepredvidivi. Tako je s njima svaki dan poseban, neponovljiv i zato ih obožavam.

Ostaje tek nekoliko pitanja koje si ova odgajateljica povremeno postavlja:

- Kako Silviji, a da joj ne povrijedim osjećaje i modni senzibilitet, oduzmem vlastiti stari grudnjak koji sam zabunom donijela s ostalom iznošenom garderobom, a ona se sada u njemu šepuri po vrtiću i još usputnim sugovornicima otkriva čiji je?
- Zbog čega neki odrasli misle da imaju originalan smisao za originalno?
- Nije li sve ono što dijete još ne poznaje (a predmet je njegovog interesa), predložak za nove ideje i kreacije, jednako genijalne i originalne kao i ma kojeg odraslog kreativca?
- Zašto ne bi bilo u redu da se topla voda otkriva svaki dan i češće?
- Zašto nered u mojim ladicama i ormarima još nitko nije proglašio kreativnim?
- Što da radim sa Stelom i Mirnom koje prave gnijezdo za ptičicu u zahodskoj školjci potrošivši pritom role i role toaletnog papira?
- Kako da domaru koji odštopava zahod i domaćici koja nabavljaju potrošnji materijal objasnim da su sva djeca kreativna, samo su neka kreA(k)tivnija?